

Geloof in Liefde (26 September 2009)

Gespreksleider: Aranka Rinkema
Notulist: Guido van Eijck

Aan de dialoogtafel 'Geloof in Liefde' wisselden deelnemers eigen ervaringen en opvattingen over homoseksualiteit en religie uit. Gespreksleider Aranka Rinkema vroeg de deelnemers naar hun ervaringen met homoseksualiteit en religie als mogelijke boosdoener daarvan. Het recht op zelfbeschikking, waar ook humanisten zoveel waarde aan hechten, lijkt hier immers lijnrecht tegenover te staan. Eigen ervaringen bleken echter meermaals uit te wijzen dat niet zozeer religie, maar de eigen achtergrond en omgeving doorslaggevend zijn.

Op zichzelf beschouwd zagen de deelnemers religie niet als een obstakel van homoseksualiteit. Als voorbeeld werd het 'Xnoizz Flevo Festival' genoemd, waar onder meer 'Youth for Christ' en de 'Evangelische Omroep' informatiekramen over homoseksualiteit hadden ingericht. Principiële bezwaren tegen homoseksualiteit lijken dus niet ingegeven door religieuze overtuigingen, afgaande op de voorlichting vanuit deze organisaties. In plaats daarvan lijkt de weerstand tegen homoseksualiteit volgens de deelnemers voort te komen uit cultuur. Deze aversie wordt aangeleerd, vooral in de opvoeding.

Daarop volgde de vraag of er dan een scheidslijn valt te trekken tussen jongeren en ouderen. Ook dat is onwaarschijnlijk. Opnieuw werd er verwezen naar het eerder genoemde festival, waar jong en oud bij betrokken waren. Bovendien zijn er ook binnen de EO homoseksuelen actief, al werd niet ontkend dat dit nog altijd een gevoelig onderwerp is.

Homoseksualiteit, en de uit de opvoeding meegekregen weerstand daartegen, bleven hierna terugkeren. Een vrouw vertelde over het orthodoxe milieu waarin zij was opgegroeid. Nadat zij te kennen had gegeven transseksueel en lesbische te zijn, volgde een echtscheiding en trad zij uit het kerkelijk ambt dat zij tot dan toe had bekleed. Van deze aangrijpende gebeurtenis herinnerde zij zich echter de liefde en zorgzaamheid die zij vanuit de confessionele gemeenschap had ontvangen. Daarom concludeerde zij dat de vooroordelen van mensen binnen de kerk, en niet de kerk als instelling, moeten worden veroordeeld. Zij waarschuwde daarbij dat degenen die bevestiging zoeken van het beeld van de kerk als 'boosdoener', deze ongetwijfeld zullen vinden.

Toch had niet iedereen even goede ervaringen met de *coming out* binnen de religieuze gemeenschap. Een deelnemer, en zoon van een Rotterdamse koster, was hierna in een isolement terechtgekomen. Zijn omgeving had hem laten vallen, iets wat in streng gereformeerde gebieden nog altijd realiteit is. Religie is misschien niet de 'boosdoener'; gelovigen die homoseksualiteit aanvallen gebruiken daarvoor weldegelijk religieuze argumenten.

Is homoseksualiteit binnen de rooms katholieke kerk misschien beter bespreekbaar dan binnen de strengere, gereformeerde kerk? Afgaande op bijvoorbeeld de luchtigere praktijk beneden de rivieren. Zo had een deelnemer van rooms-katholieke afkomst een betrekkelijk luchtige *coming out*. Maar

anderen hadden dit anders ervaren. Moeilijkheden binnen de eigen omgeving werden genoemd, en ook een vriend die door een rooms-katholieke werkgever op non-actief was gesteld.

We moeten verder niet vergeten, zo stelde iemand, dat ook buiten religieuze gezinnen de veroordeling van homoseksualiteit plaatsvindt. Homo's worden bijvoorbeeld als viezeriken gezien. Anderen beschouwen homoseksuelen als zonderling en onopvallend, wat echter niet per definitie een veroordeling hoeft te zijn. Hier vertelde iemand dat hij zelf ook moeite had om zijn geaardheid met anderen te bespreken, terwijl zijn omgeving van homoseksualiteit geenszins een "item" maakte.

Een deelnemer vertelde hoe een homoseksuele vriend zijn geloofwaardigheid verloor, nadat hij trouwde met een vrouw. Dit verhaal lokte diverse reacties uit. Mensen vroegen zich af of hij geen twijfelgeval, of misschien biseksueel was. Of was hij misschien "terug in de kast" gekropen. Ook stelde iemand dat hij zijn identiteit mat aan die van anderen. Concluderend werd gesteld dat deze persoon een grote kans loopt aan zichzelf kapot te gaan. Hij wil zich binnen een patroon passen, terwijl hij zijn aard niet kan verloochenen. Iemand anders merkte op dat hij misschien bezweken was voor de druk van buitenaf. Wellicht hoopte hij, door zich aan te passen, op een makkelijker leven. In dat geval moet deze daad niet worden beschouwd als een verloochening, maar was de prijs simpelweg te hoog.

Een deelnemer onderstreepte ook het belang van de dialoog. In een Amsterdamse tram werd hij eens geconfronteerd met een reiziger die luidkeels zijn afkeer van homoseksualiteit te kennen gaf. Toen hij deze man vroeg naar zijn problemen met homo's bleven argumenten uit. Ook vond zijn standpunt geen bijval in de rest van de tram. Hier bleek de dialoog effectiever dan de confrontatie.

Ter afsluiting werd het belang van liefde onderstreept; christelijk of niet. Deze liefde is afkomstig van mensen en wordt op verschillende plaatsen en niveaus geïnterpreteerd: "het is de toon die de muziek maakt".

